

Les Courtes, Voie des Suisses

WINTERBEKLIMMING

Vijf dagen grand beau! Een betere weersvoorspelling kunnen we ons niet wensen. We gaan meteen naar boven naar de Refuge d'Argentière. Eerst inklimmen en daarna een serieuze beklimming doen.

TEKST EN FOTO'S: ROELAND VAN OSS EN WILLIAM VAN MEEGDENBURG

Vanaf Grand Montets kunnen we ons doel voor de komende dagen zien: de Refuge d'Argentière ligt ingeklemd tussen de imposante wanden van de Aiguille Verte, Les Droites en Aiguille d'Argentière. Vanuit het liftstation gaat het eenvoudig over de piste naar beneden. Na vijfhonderd meter wijkt de route van de piste af en moeten we een weg zoeken tussen de gletsjerspleten. Gelukkig zijn we hier niet de eerste skiërs en kunnen we oude sporen volgen. Na de spletenzone is het gevaar geweken en skiën we heerlijk de gletsjer op, die als een wit geplijsterde vlakke voor ons ligt. De toplaag is keihard, aangedrukt door de aanhoudend harde wind van de laatste week. Het laatste stuk moeten we bergop. Vellen onder en verder. We moeten flink doorbijten tegen de loeiharde wind in. De rugzakken lijken steeds zwaarder te worden.

Achterin het dal, op twee uur toeren vanaf de hut zijn veel bekende en tot de verbeelding sprekende ijslijnen te vinden, met namen als *Petit Viking*, *Madness très Mince* en *Charlet Chilini*. Routes in verschillende lengtes en moeilijkheidsgraden, van eenvoudig tot extreem moeilijk. Wij doen het rustig aan vandaag en warmen op in de eerste lengtes van *Gulliver Variations*, een vijfhonderd meter lange route met kleine stukken steil ijs. Tegenover de Refuge d'Argentière ligt de *Voie des Suisses*, een van de bekendere routes op de noordwand van Les Courtes (3856 m). De route is achthonderd meter lang en biedt in goede conditie sneeuw, firn en enkele stukken ijs. In ons Engelstalige gidsje wordt hij getypeerd als: *'One of the most famous ice routes in the Alps and consequently a highly desirable price'*. We zouden de route graag willen klimmen, maar ons is ver-

Het ijs wordt steeds dunner wat het klimmen een delicate aangelegenheid maakt.

teld dat hij in slechte conditie verkeert. De harde wind van de laatste dagen heeft alle eerder gevallen sneeuw weggeblazen.

Des te verbaasder zijn we als we 's middags twee klimmers in de wand zien. 's Avonds bekijken we nauwkeurig onze foto's van de *Voie des Suisses*; we worden steeds enthousiaster. De volgende ochtend hebben we een nieuw plan: we gaan hem klimmen, de dag erop.

BIZAR

's Avonds in de hut hangt een gespannen sfeer. We komen in gesprek met twee Amerikanen die ook graag de *Suisses* in willen. Zij vertellen ons niet hoe laat ze zullen vertrekken; wij laten ook niets los. We willen niet het risico lopen als tweede touwgroep bij de route aan te komen.

Vroeg weg dus en het eerste deel in het donker klimmen, zodat we de Amerikanen achter ons kunnen laten.

Om twee uur staan we op en zijn we er allebei klaar voor, opgeladen en uitgerust. We ontbijten snel en een uur later trekken we de deur van de hut achter ons dicht. Het is een prachtige nacht, de sterren fonkelen en het is relatief warm voor een winternacht in de Alpen. De thermometer geeft maar vijf graden onder nul aan.

Om vijf uur komen we bij een forse randspleet aan en zoeken onze weg omhoog. Het steile en slecht af te zekeren terrein na de randspleet maakt snel plaats voor firn. Het is heerlijk klimmen, de bijlen zinken gemakkelijk in de firn en voelen zeker aan. Het is bizar hoe de condities elkaar zo snel kunnen afwisselen en wat dat doet met je gemoed.

Na een aantal lengtes twijfelen we even over de richting. We kunnen verder naar links maar we weten ook dat we uiteindelijk naar rechts moeten afbuigen om in een ijsgoot uit te komen. In het donker is het lastig te zien. We besluiten wat meer naar rechts te klimmen. Na nog een lengte begint het te schemeren en verdwijnt het beklemmende gevoel van de nacht. De firn is zo goed als perfect en we 'lopen' vrij eenvoudig naar boven richting 'de Crux'.

DIRECTE LIJN

Het ijs wordt op sommige plaatsen steeds dunner en vooral op de overgangen van firn naar ijs is het klimmen een delicate aangelegenheid. Het afzekeren wordt er niet beter op; regelmatig klimmen we touwlengtes uit op twee of drie afgebonden ijsschroeven. De bruikbare spleten voor standplaatsen moeten we uitgraven en schoon krabben. Ondanks deze condities vinden we het allebei tot nu toe een fantastische route met een grandeur die elk moment voelbaar is. Bij 'de Crux' mag Roeland de eerste zestig meter voor klimmen: vijfenzeventig graden steil ijs. Het is niet echt moeilijk. Het is vooral een genot om te klimmen. De tweede lengte is iets lastiger door dunner ijs dat hier en daar tachtig graden steil is. William moet eerst behoedzaam traverseren over dun ijs om bij het mooie maar steile ijs terecht te komen. In de rest van de lengte is het ijs van goede kwaliteit.

Normaal gesproken loopt de route na de sleutelpassage naar links, over een tweede kortere sleutelpassage en dan verder over sneeuw direct naar de top. In de huidige condities is dit gedeelte één groot veld van stenen, stukken sneeuw en firn. Boven ons loopt de wand verder met voor zover we kunnen zien ijs, afgewisseld met veel stenen. We besluiten om rechtdoor te klimmen. Een directe lijn, maar ook hier is de route niet altijd goed af te zekeren. We bouwen de standplaatsen in de rotsen. De tussenzekeringen zijn ook hier niet veel meer dan half ingedraaide ijsboren. De ijsbijlen ketsen regelmatig op de rots onder het ijs en verliezen hun scherpte. Terwijl de voorklim-

Avondcontemplatie.

mer zijn best doet om zo weinig mogelijk los te maken, maakt de zekeraar zich zo klein mogelijk en kijkt hij vooral niet te veel naar boven. Regelmatig suizen er kleine steentjes voorbij en regent het brokken ijs.

KLOPPENDE KUITEN

Langzaam nadert het einde van de beklimming. Boven ons zien we de schouder van de topgraat en we besluiten linksom te traverseren. William mag de traverse maken. Mixed, een beetje ijs: delicaat is het enige juiste woord. Hij klimt er netjes doorheen en zijn gezicht toont een vlaag van opluchting als eindelijk een ijsboor het ijs helemaal in draait. Vlot klimt hij verder en verdwijnt achter de rotsen.

Op de volgende standplaats ontdekken we dat er nog tweehonderd meter sneeuw voor ons ligt tot de schouder die naar de top leidt. Een lichte teleurstelling want we verwachtten er al bijna te zijn. We gaan aan kort touw om meer snelheid te maken.

In de beginnende schemer komen we op de schouder aan en worden beloond met een overweldigend uitzicht. Een fantastische zonsondergang schildert de horizon paars en zet alle toppen in de omgeving in een rode gloed. We weten meteen weer waarom we klimmen. Voor ervaringen zoals deze.

Vanaf de schouder zou het alleen nog een klein sneeuwveld zijn naar de top. Maar de laatste tweehonderd vijftig meter zijn blank, steil ijs. We moeten opschieten willen we voor het donker boven zijn. We schroeven het tempo op en even later staan we met kloppende kuitten op de top-

graat. Eindelijk zien we ook de wegvallende diepte aan de andere kant. Een messcherpe graat leidt ons naar de top en om half zeven staan we er. Het is nog net niet helemaal donker. De lichtjes in het dal stellen gerust, alsof we niet helemaal alleen zijn op deze afgelegen plaats.

GEEN MISSTAP

De verdiende pauze op de top brengt rust in onze lichamen maar ook de realiteit terug in ons hoofd. We hebben deze berg dan wel beklommen, we moeten 'm nu ook nog afdalen. De avond is inmiddels gevallen en laat ons in het donker achter. Met onze lampjes zullen we onze weg moeten terugvinden. Rechts van ons zien we lichtjes in de noordwand van de Grand Jorasses. We gaan verder en een mooie graat leidt ons over sneeuwruigen, langs en door rotsen. De duisternis is hier onze vriend, omdat deze de diepe afgronden verhult. De Schotse klimmers die we eergisteren in de route hadden gezien, hadden ons naderhand verteld dat ze de afdaling hadden voorzien van negen abalakovs. Wij rekenen erop dat we die gemakkelijk kunnen vinden. Op de rotsgraat vinden we de eerste abseil vrij makkelijk, maar eenmaal in de wand zijn ze onvindbaar voor ons. Na wat afklimmen, nog een abseil en veel zoeken besluiten we drie uur later de rest van de wand, vijfhonderd meter vijftig graden firn, maar af te klimmen.

De firn van de afdaling is goed en het afklimmen is geen probleem. We klimmen ongezekerd. In het begin is dat wel vreemd, de gedachte dat je geen misstap mag maken. Het eerste stuk gaan we daardoor vrij langzaam. Tien minuten later weten we niet beter en klimmen we efficiënt en zelfverzekerd. Onze wereld bestaat alleen nog maar uit de tien meter wand die verlicht wordt door onze lampen en het monotoon herhalen van dezelfde bewegingen.

Na de wand komen we in een eindeloos lijkend sneeuwcouloir, dat we ook moeten afklimmen. Telkens als we denken dat we er zijn, duikt er weer een zwart gat op met nog meer firn en sneeuw waar we moeten afklimmen. Mentaal geeft dit steeds een enorme dreun. We zijn moe en hebben het helemaal gehad. Al meer dan vierentwintig uur zijn we in touw en we verlangen naar een bed en water.

In de vroege ochtend bereiken we de hut. ■

INFORMATIE

Les Courtes ligt in het dal van Argentière en de route is binnen een uur te bereiken vanaf de Refuge d'Argentière. Het dal is bereikbaar vanuit het plaatsje Argentière, vlak bij Chamonix.

Chamonix is goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Vanuit Utrecht ben je in ruim tien uur over.

Meer info: www.treinreiswinkel.nl

De Swiss route op de noordwand is 800 meter met een waardering TD-. Voor de afdaling gebruikten wij de noordoostroute op de gelijknamige wand. Deze is gewaardeerd met AD en heeft ook een lengte van 800 meter.

De eerstbeklimming werd volbracht op 31 Juli, 1938 door C. Cornaz en R. Mathey. In de winter zetten U. Gantenbein en P. Kung de eerstbeklimming van de route op hun naam. Zij hadden er drie dagen voor nodig, van 7 tot en met 9 februari in 1965.

